

Οι Αθηναίοι

Πύρρος Δήμας: «Όλα στη ζωή τα έχω κερδίσει με την ψυχή στο στόμα»

Με αφορμή την κυκλοφορία της αφηγηματικής βιογραφίας του, ο Έλληνας Ολυμπιονίκης ταξιδεύει στα στιγμιότυπα της συναρπαστικής ζωής του από την Χειμάρρα μέχρι το Σικάγο.

Γιάννης Πανταζόπουλος | 1 ΩΡΕΣ ΠΡΙΝ

Γεννήθηκα τον Οκτώβριο του 1971 στη Χειμάρρα της Αλβανίας, την εποχή του ολοκληρωτικού καθεστώτος του Ενβέρ Χότζα. Δύσκολα και σκληρά χρόνια, ζόρικα και απαιτητικά. Καταπίεση, αποκλεισμός, φόβος και καταστολή. Η χώρα ήταν βυθισμένη στην εξαθλίωση, τα παιδιά έπρεπε να υμνούν τον «πατερούλη» Ενβέρ, ατελείωτη προπαγάνδα, φυλακίσεις, συνεχείς εκκαθαρίσεις, ενώ εκκλησίες και τζαμιά είχαν γκρεμιστεί για να γίνουν αποθήκες και στάβλοι. Σιωπή σκέπαζε τα πάντα. Στην ηλικία των έξι ετών φεύγω προκειμένου να μείνω με τους γονείς μου στα Τίρανα. Ο πατέρας μου, Βίκτωρας, ήταν οικονομολόγος και εργαζόταν ως λογιστής σε μια κρατική εταιρεία, όπως ήταν όλες στην Αλβανία την περίοδο του Χότζα. Η μητέρα μου, η Ελευθερία, εργαζόταν καθημερινά στον φούρνο της γειτονιάς.

- Η γιαγιά μου, η Ελένη, ήταν για μένα μητέρα και πατέρας μαζί. Αυτή η μικροκαμωμένη γυναίκα, ακούραστη και δυναμική, ήταν για πολλά χρόνια το δικό μου πανεπιστήμιο. Κάθε καλοκαίρι αδημονούσα να επιστρέψω στη Χειμάρρα. Με φρόντιζε με αγάπη και στοργή, μου έδινε την ευχή της και με γαλούχησε με τις σοφές κουβέντες της. Της είχα τεράστια αδυναμία και την υπεραγαπούσα. Πέρασαμε μαζί πολλές όμορφες και ευτυχισμένες στιγμές. Ήταν ο άνθρωπος που έκανε τα πάντα για να διατηρώ μέσα μου οτιδήποτε ελληνικό. Γι' αυτό όλοι μιλούσαμε την ελληνική γλώσσα, άκουγα ιστορίες που αφορούσαν την πατρίδα. Μάθαμε να κολυμπάμε στα καταγάλανα νερά της Χειμάρρας έχοντας απέναντι τα

ελληνικά νησιά, ενώ πάντοτε η γιαγιά μου έσπευδε να μου υπενθυμίσει: «Πύρρο, εμείς είμαστε Έλληνες, να μην το ξεχάσεις ποτέ». Τον παππού μου, Γιάννη, δυστυχώς δεν τον γνώρισα ποτέ γιατί τον δολοφόνησαν οι Ιταλοί. Ένα χειμωνιάτικο βράδυ του 1940 βρήκαν το άψυχο κορμί του στον πάτο ενός πηγαδιού.

Είμαι σίγουρος ότι αν δεν ήμουν ολυμπιονίκης, θα ήμουν Αλβανός. Από τα πρώτα χρόνια στην Ελλάδα, που στο λεωφορείο έπιανα και με τα δύο χέρια τις χειρολαβές για να μην κινώ υποψίες.

• Από τα παιδικά μου χρόνια διατηρώ πολύ έντονα στη μνήμη μου μια φράση των γονιών μου: «Μη μιλάς». Ζούσαμε σε μια εποχή που είμασταν τελείως αποκομμένοι από τον έξω κόσμο, δεν μπορούσες εύκολα να εκφραστείς, ενώ το καθεστώς επιδίωκε συνεχώς να ξεριζώνει με κάθε τρόπο την ελληνική μειονότητα της Αλβανίας. Πολλές φορές, μάλιστα, χρειαζόσουν ειδική άδεια από τις τοπικές αρχές για να μετακινηθείς από και προς το χωριό. Θυμάμαι έναν συμμαθητή μου που μια μέρα αρνήθηκε να πει ποίημα για τον Χότζα, λέγοντας: «Όχι, δεν θα το πω. Οι γονείς μου δεν αγαπούν τον Χότζα, αλλά ούτε κι εγώ τον αγαπάω». Δεν τους ξαναείδαμε ποτέ. Αν έλεγες ότι δεν βρήκες ζάχαρη σε ένα μπακάλικο, ήσουν αυτομάτως πολιτικός κρατούμενος. Οικογένειες διαλύθηκαν, ζωές χάθηκαν εξαιτίας αυτού του ανελεύθερου καθεστώτος, της καχυποψίας και των πράξεων μειοδοσίας. Όσο μπορούσα, λοιπόν, προσπαθούσα να μη μιλάω και να ζω στη σκιά. Ήμουν ντροπαλός, συνεσταλμένος, άργησα πολύ να ξεθαρρέψω. Βέβαια, αυτή η συμπεριφορά μου άφησε κάποια ψυχολογικά τραύματα. Ντρέπομαι ακόμα όταν συμμετέχω σε κοινωνικές εκδηλώσεις, σπάνια θα χορέψω μπροστά σε κόσμο και δεν αισθάνομαι άνετα όταν χρειάζεται να μιλήσω ενώπιον κοινού. Νιώθω αμηχανία και ανασφάλεια.

☐ Τα χρόνια που έμεινα στην Αμερική έμαθα τι σημαίνει να είσαι πολίτης του κόσμου και να συνυπάρχεις χωρίς διαχωρισμούς ή οργή για τον διπλανό σου. Φωτ.: Πάρις Ταβιτιάν/LIFO

- Η άρση βαρών ήταν για μένα μια λύτρωση. Την ξεκίνησα στα επτά μου χρόνια, εντελώς τυχαία. Πίσω από το σχολείο μου βρισκόταν το γυμναστήριο του Studenti, του φοιτητικού σωματείου των Τιράνων, και ήρθα πολύ γρήγορα σε επαφή με την ανύψωση βαρών, τις προπονήσεις, τις τεχνικές των αθλητών και τους εκκωφαντικούς ήχους από τις μπάρες. Στις πόλεις δεν είχες πολλές επιλογές ή άλλες διεξόδους. Κυριαρχούσαν οι συμμορίες, τα μαχαιρώματα και η διακίνηση των ναρκωτικών. Έτσι, ο αθλητισμός έγινε προέκταση της καθημερινότητάς μου και η άρση βαρών ήταν ο δρόμος διαφυγής από την ψυχική καταπίεση. Πλέον, αισθανόμουν αυτοπεποίθηση, είχα ένα στόχο και έβλεπα τον εαυτό μου ως κάτι ξεχωριστό. Από την ηλικία των δεκατεσσάρων ετών είχε κατασταλάξει μέσα μου το ότι η μπάρα και η άρση βαρών θα γίνονταν συνώνυμο της ζωής μου. Ο προπονητής μου έλεγε ότι είχα «μαγικά πόδια» και στα δεκαέξι μου χρόνια είχα σπάσει ήδη δεκάδες αλβανικά ρεκόρ στις κατηγορίες της άρσης βαρών.

- Αρχές της δεκαετίας του 1990, και σε συνεννόηση με τον πρόεδρο της Ελληνικής Ομοσπονδίας και αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Άρσης Βαρών, Γιάννη Σγουρό, ήρθα στην Ελλάδα, έχοντας μαζί μου μέσα σε έναν αθλητικό σάκο λίγα πράγματα και έναν γάτο. Ήταν 7 Φεβρουαρίου του 1991. Θυμάμαι την αγωνία και το άγχος που είχα μέχρι να δω τους προβολείς του φυλακίου της Κακαβιάς. Όταν ο έλεγχος έγινε, ο φρουρός μου είπε να περάσω. Έκτοτε, ξεκίνησα μια νέα ζωή. Διασχίσαμε τα σύνορα μαζί με τον ήσυχο και υπομονετικό γάτο μου, έχοντας αφήσει για πάντα πίσω μας την Αλβανία.

- Στην Αθήνα, όμως, ξεκίνησε ένας καινούργιος γολγοθάς. Οι πρώτες εικόνες που θυμάμαι, ερχόμενος στην Ελλάδα, ήταν αρκετά δύσκολες. Απόρριψη, υποτίμηση, προσβολές, χλευασμοί, εξευτελισμοί και αντιπάθεια. Συνειδητοποίησα πολύ γρήγορα ότι στην Αλβανία ήμουν ο Γκρέκο μασκαρά και στην Ελλάδα ο Αλβανός. Οι Βορειοηπειρώτες είμαστε Έλληνες, επομένως νιώθεις πίκρα όταν ο κόσμος σε αποκαλεί «Αλβανό». Έτσι, αισθανόμουν για δεύτερη φορά ξένος. Μετά από αλλεπάλληλα εμπόδια, καθυστερήσεις και δαιδαλώδεις γραφειοκρατικές διαδικασίες κατάφερα να πάρω την ελληνική ιθαγένεια με την πολύτιμη συνεισφορά του Γιάννη Σγουρού, ο οποίος από την αρχή πίστεψε σε μένα, και του Κυριάκου Βιρβιδάκη. Σκεφτείτε ότι ακόμη και λίγο πριν αγωνιστώ στη Βαρκελώνη δεν είχε προχωρήσει η ελληνοποίησή μου, αφού ο τότε υφυπουργός Πολιτισμού, αρμόδιος για θέματα Αθλητισμού, Βασίλης Παπαγεωργόπουλος, δεν ήθελε να υπογράψει τα έγγραφά μου για να αποκτήσω το πολυπόθητο διαβατήριό.

☐ Η dream team της άρσης βαρών.

• Ύστερα ξεκίνησε ο πρωταθλητισμός και η χρυσή αθλητική καριέρα με τα τέσσερα ολυμπιακά μετάλλια, τις πολυάριθμες επιτυχίες και τους παγκόσμιους θριάμβους. Το 1992 κατέκτησα την τρίτη θέση στο Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα και πήρα το εισιτήριο για τη συμμετοχή στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Βαρκελώνης, όπου έλαβα το πρώτο χρυσό. Το 1993, στο Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα πήρα την τρίτη θέση στα 83 κιλά και τον ίδιο χρόνο, στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα στη Μελβούρνη, κέρδισα την πρώτη θέση στην ίδια κατηγορία. Στην Ατλάντα κέρδισα το πιο άνετο, το πιο σίγουρο χρυσό ολυμπιακό μετάλλιο. Παράλληλα, όμως, έμαθα πως τελικά τίποτα στη ζωή δεν σου χαρίζεται εύκολα. Στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Ατλάντα, όπως και αργότερα σε κείνους της Αθήνας, ήμουν σημαιοφόρος της ελληνικής ολυμπιακής αποστολής.

• Το Σίδνεϊ, το 2000, ήταν για μένα κόλαση και παράδεισος. Αρχικά, έπρεπε να σταματήσω να τρώω καρπούζι, γιατί η κατηγορία ήταν 85 κιλά κι εγώ είχα βρεθεί να είμαι σχεδόν 92 κιλά λίγες μέρες πριν από τους αγώνες. «Δεν πάμε καθόλου καλά, Πύρρο», μου έλεγε εκνευρισμένος ο Χρήστος Ιακώβου. «Δεν ξέρω πραγματικά τι κάνεις, αλλά είναι εγκληματικό». Στο τέλος του αγώνα, λοιπόν, βρεθήκαμε και οι τρεις αθλητές να έχουμε σηκώσει ακριβώς το ίδιο σύνολο των 390 κιλών. Για μία ακόμη φορά, το χρυσό μετάλλιο θα κρινόταν μονάχα από το ατομικό μας βάρος. Ο Αζανίτσε ζύγιζε 84 κιλά και 800 γραμμάρια, ενώ ο Χούστερ βρισκόταν στα 84 κιλά και 300 γραμμάρια. Ελαφρύτερος όλων τους ήμουν εγώ. Το τρίτο χρυσό μου μετάλλιο ήταν ήδη πραγματικότητα.

• Στην Αθήνα το 2004 θα ήταν ο τελευταίος μου αγώνας. Από τη μια ήταν η τελετή έναρξης της Αθήνας, ένα από τα πιο σημαντικά στιγμιότυπα ολόκληρης της ζωής μου. Για άλλη μια φορά κρατούσα ψηλά τη γαλανόλευκη. Από την άλλη, οι ψίθυροι

στους διαδρόμους, ακόμη και από τον ίδιο τον Χρήστο Ιακώβου, που έλεγαν ότι θα γίνω ρεζίλι, αφού ταλαιπωριόμουν από φρικτά προβλήματα στο πόδι και τον καρπό. Τελικά προσπάθησα, αλλά οι δυνάμεις μου με είχαν εγκαταλείψει. Το τέταρτο μετάλλιο είχε έρθει, αλλά ήταν χάλκινο. Όμως, ακολούθησε η πιο όμορφη αθλητική στιγμή της ζωής μου. Την ώρα της απονομής το γήπεδο σειόταν από τις κραυγές των φιλάθλων. Οι θεατές στο κλειστό της Νίκαιας με χειροκροτούσαν για περισσότερο από δέκα λεπτά. Δεν θα ξεχάσω ποτέ τη στιγμή που ανέβηκαν στο βάθρο τα τρία μου παιδιά, φορώντας μπλουζάκια με τον αριθμό «4», όσα και τα ολυμπιακά μετάλλια που είχα κατακτήσει δηλαδή. Δεν θα μπορούσε να υπάρξει καλύτερο «αντίο» στην καριέρα ενός αθλητή μετά από τόσα μετάλλια, διακρίσεις και δόξα.

- Με τον Χρήστο Ιακώβου, τον επί χρόνια ομοσπονδιακό προπονητή της Εθνικής Ομάδας Άρσης Βαρών της Ελλάδας, ταυτιστήκαμε στα μάτια των θεατών. Αποκτήσαμε μια στενή σχέση αθλητή - προπονητή που έχει φωνές, εντάσεις, πίεση αλλά και όμορφες στιγμές ρεκόρ και επιτευγμάτων. Η ομάδα που είχαμε φτιάξει τότε δεν πρόκειται να ξαναγίνει, εκτός κι αν πέσει σε αυτήν όλος ο προϋπολογισμός του κράτους. Οι κρατικές επιχορηγήσεις έχουν μειωθεί κατά πολύ, ενώ δείτε τη σημερινή εικόνα του Σπιτιού της Άρσης Βαρών, το οποίο είναι παρατημένο και αραχνιάζει έρημο, εγκαταλελειμμένο, γεμάτο σύριγγες.

- Το 2008, στον αιφνίδιο έλεγχο που πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις του Αγίου Κοσμά από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Αντιντόπινγκ (WADA), οι έντεκα Έλληνες/Ελληνίδες αρσιβαρίστες/-ριες που συνέθεταν την εν ενεργεία ελληνική ομάδα ανιχνεύτηκαν θετικοί στη μεθυλτριενολόνη. Ήταν ένα γιγάντιο χτύπημα για την ελληνική άρση βαρών εκείνες οι εξελίξεις. Ήταν μια μαύρη σελίδα που ακόμα και σήμερα δεν λέει με τίποτα να σβήσει από την αντίληψη του κόσμου. Ποτέ δεν μπήκα στον πειρασμό να πάρω αναβολικά, αφού, καθ' όλη τη διάρκεια της καριέρας μου, πρόσεχα μέχρι και το νερό που έπινα.

- Είμαι σίγουρος ότι αν δεν ήμουν ολυμπιονίκης, θα ήμουν Αλβανός ή, όπως έλεγε το σύνθημα των αναρχικών, «Αν ο Πύρρος Δήμας ήταν κλέφτης, θα ήταν Αλβανός». Ξέρω τι σημαίνει ρατσισμός, φυλετικό μίσος, λεκτική και ψυχολογική βία. Από τα πρώτα χρόνια στην Ελλάδα, που στο λεωφορείο έπινα και με τα δύο χέρια τις χειρολαβές για να μην κινώ υποψίες, έως και πολλά χρόνια αργότερα, όταν πήγα στο Κολέγιο για να πάρω τα παιδιά μου και επιστρέφοντας βρήκα ένα σημείωμα στο αυτοκίνητό μου στο οποίο έγραφε: «Δεν θα γίνει Έλληνας ποτέ, Αλβανέ, Αλβανέ». Τα χρόνια που έμεινα στην Αμερική έμαθα τι σημαίνει να είσαι πολίτης του κόσμου και να συνυπάρχεις χωρίς διαχωρισμούς ή οργή για τον διπλανό σου. Αναμφίβολα, η Ελλάδα θα είναι πάντα ο τόπος μου. Πιστεύω ότι Έλληνας και γεννιέσαι και γίνεσαι. Η περίπτωση του Γιάννη Αντετοκούνμπο είναι ενδεικτική. Αποτελεί μια τεράστια διαφήμιση για την Ελλάδα και πάντα μας προστατεύει, παρά τα ρατσιστικά σχόλια που ακούει κατά καιρούς. Κι αυτός, αν είχε μείνει να πουλάει CD, θα ήταν απλώς ένας μαύρος.

☐ Οι άνθρωποι θα ήθελα να με θυμούνται όπως και σήμερα, που με σταματούν για να με χαιρετήσουν και να μου μιλήσουν με αγάπη. Θα ήθελα να με θυμούνται όλοι τους με το μικρό μου όνομα: Πύρρος. Φωτ.: Πάρις Ταβιτιάν/LIFO

- Αποφάσισα να εμπλακώ με την πολιτική γιατί το 2012 η Ελλάδα αντιμετώπιζε μία από τις χειρότερες κρίσεις στην ιστορία της. Έτσι, όταν ήρθε η πρόταση από τον τότε πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ, Ευάγγελο Βενιζέλο, την αποδέχθηκα γιατί θεώρησα ότι ήταν καθήκον μου να βοηθήσω την πατρίδα με όποιο μέσο διέθετα. Η Ελλάδα βάδιζε στο χείλος του γκρεμού, η οικονομική κρίση είχε σαρώσει τα πάντα και ο κόσμος ήταν φανερά απελπισμένος. Εκείνη την περίοδο γιγαντώθηκε και η εγκληματική οργάνωση Χρυσή Αυγή. Μπήκα στη Βουλή με όρεξη και διάθεση, τηρώντας την υπόσχεσή μου να παραμείνω ενωτικός και να κρατήσω τους τόνους χαμηλούς. Κι όμως, βρέθηκα αντιμέτωπος με βρισιές και χυδαιότητες του τύπου «να φύγουν οι κλέφτες, οι προδότες και οι γερμανοτσολιάδες», ενώ φυσικά ήμουν ο «κωλοαλβάνος». Δεν θα αργούσε η στιγμή που η κατάσταση θα έβγαινε εκτός ελέγχου, όπως και έγινε, όταν στο επεισόδιο με τον Πέτρο Τατσόπουλο δεν σκέφτηκα ούτε δευτερόλεπτο, αντέδρασα ώστε να τον προστατεύσω από τον Μίχο, λέγοντας στον χρυσαυγίτη: «Κάνε πίσω τώρα. Μην τολμήσεις ούτε βήμα παραπάνω».

- Δεν μετάνιωσα που ασχολήθηκα με την πολιτική. Δεν κέρδισα αλλά έκανα αυτό που όριζε η συνειδησή μου. Δεν ξέρω αν θα το έκανα ξανά, αλλά έχω μάθει ότι ισχύει το «ποτέ μη λες ποτέ». Έχω πέσει πολλές φορές θύμα ψηφιακού bullying. Ειδικά την περίοδο του δημοψηφίσματος που είχε εξαγγείλει ο ΣΥΡΙΖΑ βρέθηκα στο στόχαστρο του όχλου του πληκτρολογίου. Ήμουν τρομερά θυμωμένος με την ανακοίνωση του δημοψηφίσματος, αφού έκρινα ότι μας έβαζαν να τσακωθούμε αδέρφια με αδέρφια. Και τότε έγραψα στο Facebook: [«Αρνούμαι την αλβανοποίηση»](#).

στην οποία οδηγείται η ελληνική κοινωνία.». Ο ΣΥΡΙΖΑ είχε εκδώσει ανακοίνωση με την οποία με καλούσε να σωπάσω. Φυσικά, ο ΣΥΡΙΖΑ αργότερα με έβλεπε ως εχθρό, σε σημείο που δεν έχω ξαναγιώσει. Για παράδειγμα, έκοβε τον προϋπολογισμό της ομοσπονδίας, και ουσιαστικά με ανάγκασε να φύγω από την Ελλάδα, αφού το κλίμα ήταν ιδιαίτερα τοξικό. Αυτός ήταν και ο λόγος που το 2019 επέλεξα να ψηφίσω Νέα Δημοκρατία και Κυριάκο Μητσοτάκη προκειμένου να μη βγει ο ΣΥΡΙΖΑ. Η χώρα χρειαζόταν μια σταθερότητα μακριά από τις κορόνες, τις «κωλοτούμπες» και τις αυταπάτες του παρελθόντος.

- Οι απώλειες αγαπημένων μου προσώπων με έχουν σημαδέψει ανεξίτηλα. Το 2017 έχασα τον πατέρα μου από ανακοπή καρδιάς, ενώ πέρσι έφυγε απ' τη ζωή και η μητέρα μου. Ισχυρή προσωπικότητα, επίμονη και με απίστευτο πείσμα. Ο θάνατος του πατέρα μου την είχε επηρεάσει σημαντικά, αφού όλα τα έκαναν μαζί. Της είχα πει τόσες φορές να έρθει να μείνει μαζί μας στην Αθήνα, αλλά πάντοτε έλεγε: «Δεν φεύγω από το χωριό». Επειδή είχε προβλήματα βραδυκαρδίας, της στέλναμε με τον αδερφό μου, τον Οδυσσέα, τα φάρμακα που χρειαζόταν, αλλά δεν άνοιγε καν τις σακούλες. Μια μέρα, τέλη Σεπτεμβρίου του 2021, μιλήσαμε στο τηλέφωνο και μου είπε: «Μη με πάρεις το απόγευμα τηλέφωνο, γιατί θα πάω να φτιάξω τα τσίπουρα». Την επομένη την καλούσα επανειλημμένως και δεν απαντούσε. Ανησύχησα. Τελικά, τη βρήκαν νεκρή στον κήπο που τόσο πολύ της άρεσε να περιποιείται. Δεν πρόλαβα ποτέ να την αποχαιρετήσω.

- Ο πιο δύσκολος προσωπικός αποχαιρετισμός μου, όμως, ήταν εκείνος της γυναίκας μου Αναστασίας. Αξεπέραστη πληγή κι ένα κενό δυσαναπλήρωτο. Τη γνώρισα ως Αναστασία Σδούγκου λίγο πριν από τους Ολυμπιακούς της Βαρκελώνης. Εργαζόταν τότε στην εφημερίδα «Θεσσαλονίκη» και στο αθλητικό ρεπορτάζ για την ΕΡΤ3. Το 1994 κάναμε πολιτικό γάμο και μαζί αποκτήσαμε τέσσερα παιδιά, την Ελένη, τον Βίκτωρα, τη Μαρία και τον Νικόλα. Όλα άλλαξαν όταν το βράδυ της 29ης Δεκεμβρίου του 2014, λίγες ώρες αφότου η τρίτη κατά σειρά αποτυχημένη ψηφοφορία για την εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας είχε οδηγήσει στην προκήρυξη εκλογών, η Αναστασία με επισκέφτηκε στο πολιτικό μου γραφείο. Μια ξαφνική κρίση επιληψίας ήταν ο πρώτος αρνητικός οιωνός. Η αρχική διάγνωση ήταν εσφαλμένη.

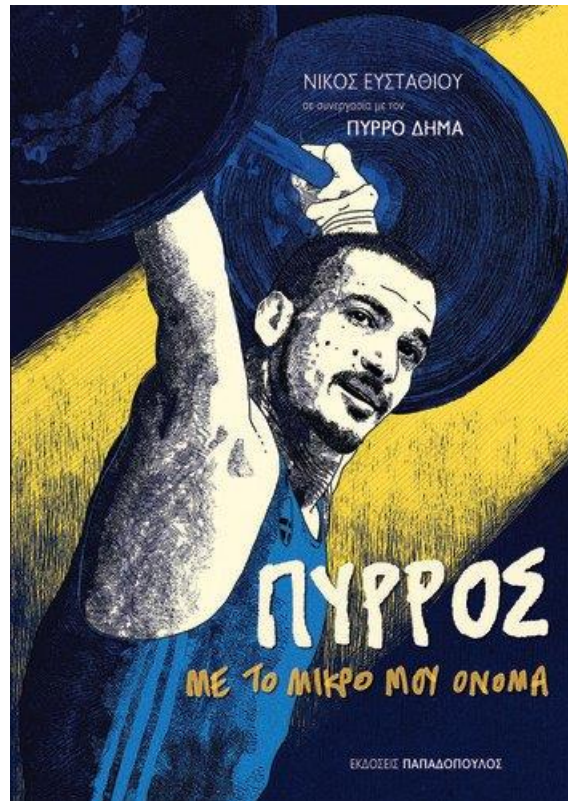

☐ Ο Πύρρος Δήμας με τη σύζυγό του Αναστασία στον ξενώνα του Ολυμπιακού Σταδίου (1996). Φωτ. Σπ. Στάβερης

• Αρχές Ιανουαρίου του 2015 η διάγνωση των γιατρών μάς χτύπησε σαν κεραυνός. Πολύμορφο γλοιοβλάστωμα. Ο πιο επιθετικός καρκίνος του εγκεφάλου. Γυρίσαμε στο σπίτι μας από το νοσοκομείο σε απόγνωση. Για λίγα λεπτά ήμασταν και οι δυο αμίλητοι. Επιλέξαμε να μην πούμε τίποτα στα παιδιά. «Πύρρο, θα πεθάνω», μου είπε κλαίγοντας η Αναστασία. Προσπαθούσε. Αγωνιζόταν. Πάλευε με κάθε τρόπο. Φαρμακευτικές αγωγές, ακτινοβολίες, χημειοθεραπείες. Έπινε το «χάπι της χαράς», όπως ονόμαζε τα αντικαταθλιπτικά φάρμακα. Σκεφτόμασταν διαρκώς τα παιδιά μας, τα οποία μέρα με την ημέρα έβλεπαν τη μητέρα τους να λιώνει και να παραμορφώνεται. Για τρία χρόνια και πέντε μήνες η Αναστασία τα κατάφερε. Κάναμε όσα ταξίδια προλάβαμε. Τελικά, ξεπέρασε κατά πολλούς μήνες την αρχική πρόβλεψη των γιατρών. Στις 14 Ιουνίου του 2018, έπειτα από σκληρή μάχη με τον καρκίνο, άφησε την τελευταία της πνοή. Η απουσία δεν είναι κάτι που συνηθίζεται. Μπορεί ο χρόνος να γιατρεύει τις πληγές, αλλά όσα χρόνια κι αν περάσουν δεν πρόκειται ποτέ να την ξεχάσω.

• Το μεγαλύτερο λάθος της ζωής μου ήταν ότι έφτασα να καπνίζω τέσσερα πακέτα τσιγάρα την ημέρα. Είχε εξελιχθεί σε εθισμό, η οικογένειά μου αντιδρούσε συνεχώς και κάποια στιγμή, μετά από πίεση των παιδιών μου, είπα: «Αύριο το κόβω». Θυμάμαι, το προηγούμενο βράδυ είχα καπνίσει τόσο πολύ που έβγαινε η νικοτίνη από τα μάτια μου. Δεν κάπνισα ποτέ ξανά. Τα τέσσερα παιδιά μου είναι για μένα τα πιο σημαντικά μετάλλια της ζωής μου. Πλέον δεν με τρομάζει ο θάνατος, αρκεί να φύγω όρθιος και όχι βυθισμένος στην ανημποριά και στην αρρώστια. Ευτυχώς, είμαι τυχερός γιατί έχω ζήσει τα πάντα. Και έμαθα ότι η ζωή είναι πολύ μικρή για να δίνουμε χώρο στην τοξικότητα, τον φθόνο, την κακία και τη μικροπρέπεια.

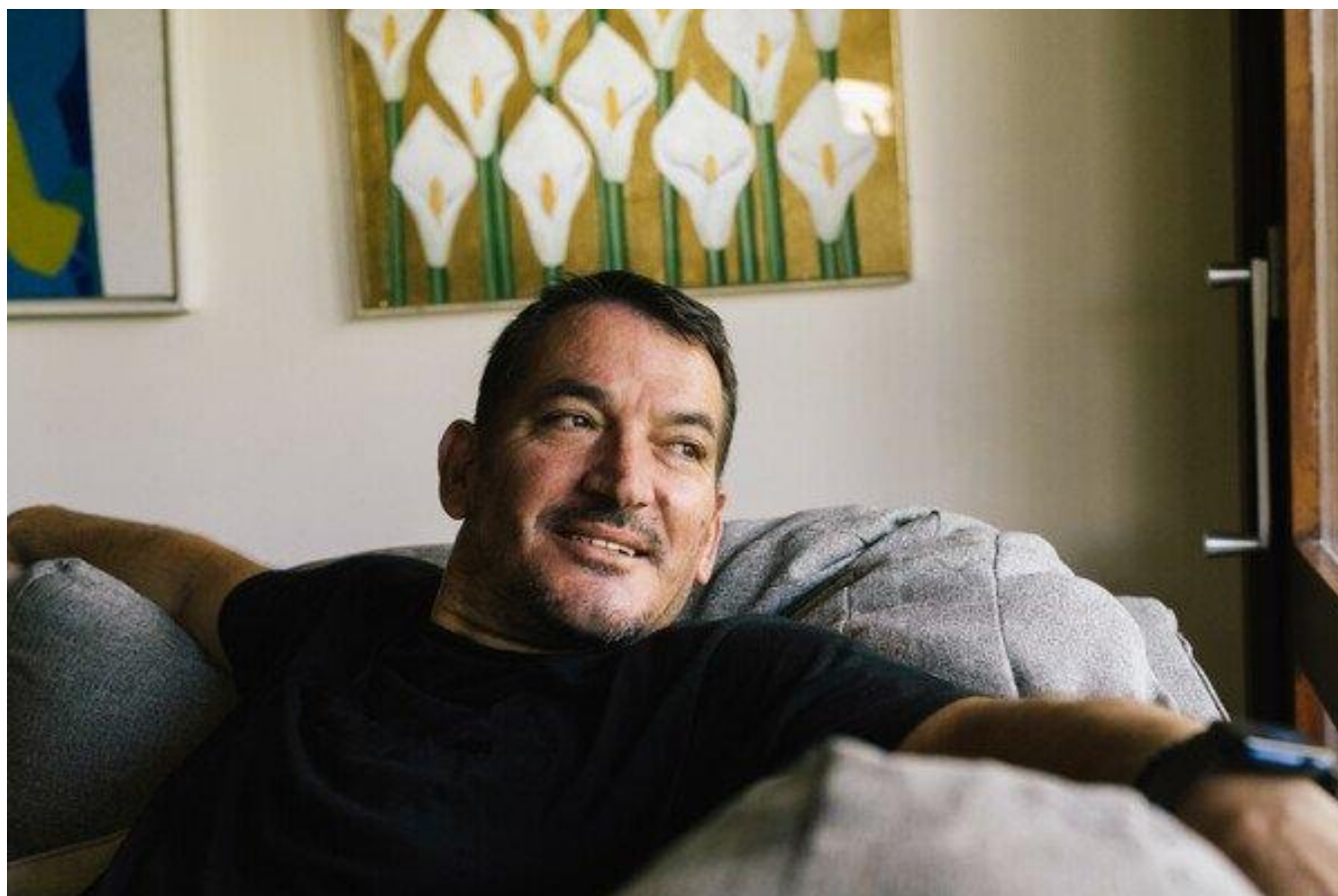
[ΚΑΝΤΕ ΚΛΙΚ ΕΔΩ ΓΙΑ ΝΑ ΤΟ ΑΓΟΡΑΣΕΤΕ: Νίκος Ευσταθίου, Πύρρος-Με το μικρό μου όνομα, εκδόσεις Παπαδόπουλος](#)

• Οι άνθρωποι θα ήθελα να με θυμούνται όπως και σήμερα, που με σταματούν για να με χαιρετήσουν και να μου μιλήσουν με αγάπη. Θα ήθελα να με θυμούνται όλοι τους με το μικρό μου όνομα: Πύρρος. Γι' αυτό και η βιογραφία μου που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Παπαδόπουλος φέρει τον τίτλο: «Πύρρος, με το μικρό μου όνομα». Κι αν δεν ήταν ο δημοσιογράφος Νίκος Ευσταθίου, δεν θα το είχα αποφασίσει. Επέλεξα τον Νίκο επειδή είναι νέος και έχει φρέσκο μυαλό, καλοσύνη και ευγένεια. Αν μου το ζητούσε κάποιος άλλος, είτε συγγραφέας είτε δημοσιογράφος, δεν θα το έκανα.

• Όλα στη ζωή τα έχω κερδίσει με την ψυχή στο στόμα. Γι' αυτό και η φράση που θα με ακολουθεί για πάντα είναι: «Κάτσε κάτω από την μπάρα». Άλλωστε, τι είναι η ζωή μας; Μια διαδρομή στην οποία συναντάμε διαρκώς εμπόδια, αντιξοότητες και δυσκολίες. Επιτυχίες, χαρές αλλά και αγωνίες, απογοητεύσεις, λύπες και μεγάλες απώλειες. Κι εμείς να παλεύουμε διαρκώς με όση δύναμη και κουράγιο έχουμε, να μείνουμε κάτω από την μπάρα.

Το βιβλίο «Πύρρος, με το μικρό μου όνομα», η πρώτη σε βάθος βιογραφία του ζωντανού θρύλου και ολυμπιονίκη Πύρρου Δήμα έχει συγγράψει ο δημοσιογράφος Νίκος Ευσταθίου και κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Παπαδόπουλος.

Οι εκδόσεις Παπαδόπουλος και τα Public σας προσκαλούν στη παρουσίαση του βιβλίου, η οποία θα γίνει τη Δευτέρα 10 Οκτωβρίου στις 20:30 στο καφέ του Public Συντάγματος. Για το βιβλίο θα μιλήσουν οι: Γιώργος Μαυρωτάς, γενικός γραμματέας Αθλητισμού, Κώστας Γιαννακίδης, δημοσιογράφος, ραδιοφωνικός παραγωγός, ο Πύρρος Δήμας, ολυμπιονίκης, και ο συγγραφέας του βιβλίου, δημοσιογράφος Νίκος Ευσταθίου. Τη συζήτηση θα συντονίσει η δημοσιογράφος Ξένια Κουναλάκη.

☐ Φωτ.: Πάρις Ταβιτιάν/LIFO